

Αθήνα, 18/04/2024

Προς: Υπουργείο Περιβάλλοντος & Ενέργειας
1. Γραφείο Υπουργού, κ. Θ. Σκυλακάκη
2. Γραφείο Υφυπουργού, κας Α. Σδούκου
3. Αυτοτελές Τμήμα Κοινοβουλευτικού Ελέγχου

Θέμα: Η υπ' αριθμ. 4012 ΕΡΩΤΗΣΗ ΒΟΥΛΗΣ ΥΠΕΝ/ΥΠΣΥΝ/34549/872
(αριθμ. πρωτ. ΡΑΑΕΥ Ι-370645/01.04.2024)

Κωδικός: Ο-109615

Σελίδες: 4

Αξιότιμε κύριε Υπουργέ,
Αξιότιμη κυρία Υφυπουργέ,

Σε απάντηση των εν θέματι ερωτήσεων, αναφέρουμε τα ακόλουθα:

Με το άρθρο 138Α του ν. 4951/2022 και την Υπουργική Απόφαση ΥΠΕΝ/ΔΗΕ/120637/2107 (ΦΕΚ Β' 6600/21.11.2023), θεσπίστηκε το Ειδικό Τιμολόγιο (με πράσινη χρωματική επισήμανση). Το Ειδικό Τιμολόγιο είναι κυμαινόμενο τιμολόγιο το οποίο περιλαμβάνει πάγια χρέωση ανά μήνα (με μέγιστη χρέωση 5 €/μήνα) και χρέωση προμήθειας ανά €/KWh. Η χρέωση προμήθειας αποτελείται από βασική χρέωση προμήθειας και μηχανισμό αναπροσαρμογής. Η Τελική Τιμή Προμήθειας του Ειδικού Τιμολογίου ανακοινώνεται από κάθε Προμηθευτή την 1η μέρα κάθε μήνα και παραμένει σταθερή για τον μήνα κατανάλωσης. Η Τιμή αυτή θα αλλάξει τον επόμενο μήνα.

Το Ειδικό Τιμολόγιο παρέχεται υποχρεωτικά από όλους τους προμηθευτές. Κάθε Προμηθευτής ακολουθεί τον τύπο που έχει δημοσιευτεί από το ΥΠΕΝ αλλά μπορεί να διαφοροποιήσει τους σταθερούς συντελεστές του τύπου.

$$\text{Μηχανισμός Διακύμανσης} = \begin{cases} \alpha * (\text{TEA}_{M-1} - L_l) + \beta & \text{όταν η } \text{TEA}_{M-1} < L_l \\ 0 & \text{όταν η } L_l \leq \text{TEA}_{M-1} \leq L_u \\ \alpha * (\text{TEA}_{M-1} - L_u) + \beta & \text{όταν η } \text{TEA}_{M-1} > L_u \end{cases}$$

Όπου:

M: Ο μήνας κατανάλωσης. Αντιστοίχως, ως «M-1» νοείται ο προηγούμενος μήνας του μήνα κατανάλωσης κοκ. Αντιστοίχως, Y: Το έτος κατανάλωσης.

α: Συντελεστής Προσαύξησης. Το ύψος του συντελεστή α επιλέγεται ελεύθερα από τον Προμηθευτή.

β: Ο συντελεστής β προκύπτει ως το γινόμενο του σταθερού συντελεστή α με τη διαφορά της Τιμής Εκκαθάρισης Αγοράς του προηγούμενου μήνα (TEA M-1) μειωμένη κατά την Τιμή Εκκαθάρισης Αγοράς του προ-προηγούμενου μήνα (TEA M-2). Ο συντελεστής β λαμβάνει μηδενική τιμή για τον πρώτο μήνα εφαρμογής, ήτοι τον Ιανουάριο 2024. ($\beta = \alpha * (TEA (M-1) - TEA (M-2))$).

Ως TEA (M-1) νοείται ο μέσος όρος των ημερήσιων Τιμών Εκκαθάρισης Αγοράς Επόμενης Ημέρας του προηγούμενου μήνα του μήνα κατανάλωσης «M», όπως αυτός δημοσιεύεται από το Χρηματιστήριο Ενέργειας.

Lu και LI: Τα όρια της περιοχής ασφαλείας, εντός της οποίας δεν ενεργοποιείται ο μηχανισμός διακύμανσης και άρα η Χρέωση Προμήθειας διαμορφώνεται βάσει της Βασικής Τιμής Προμήθειας.

Ο Προμηθευτής ορίζει περιοχή μη ενεργοποίησης του μηχανισμού διακύμανσης επιλέγοντας άνω όριο (Lu) και κάτω όριο (LI). Ο μηχανισμός διακύμανσης ενεργοποιείται όταν η TEA (M-1) είναι μικρότερη του κάτω ορίου ή μεγαλύτερη του άνω ορίου. Τα άνω (Lu) και κάτω (LI) όρια επιλέγονται ελεύθερα από τον Προμηθευτή.

1. Λαμβάνοντας υπόψη τα ανωτέρω, και σχετικά με όσα αναφέρονται στο εν λόγω δημοσίευμα, καθώς η τιμή στην λιανική αγορά ηλεκτρικής ενέργειας για το Ειδικό Τιμολόγιο είναι συνδεδεμένη με δείκτη της χονδρεμπορικής αγοράς του προηγούμενου και του προ-προηγούμενου μήνα, τυχόν αλλαγές στην χονδρεμπορική αγορά μεταφέρονται στην λιανική αγορά όχι τον ίδιο μήνα αλλά τον επόμενο και τον μεθεπόμενο.
2. Το άρθρο της ιστοσελίδας που αναφέρεται στην Ερώτηση των Βουλευτών¹ δεν τεκμηριώνει τον τρόπο υπολογισμού του μικτού περιθωρίου κέρδους των προμηθευτών που αναφέρει. Κατά την άποψη της Αρχής, για τον υπολογισμό αυτό απαιτείται να ληφθεί υπόψη πληθώρα στοιχείων, αρκετά από τα οποία δεν είναι δημόσια προσβάσιμα αλλά αφορούν σε εμπιστευτικά στοιχεία της αγοράς. Συγκεκριμένα, για να υπολογιστεί το μικτό περιθώριο κέρδους ενός προμηθευτή, πρέπει να εκτιμηθεί:

α) το κόστος του για την αγορά της ενέργειας από την χονδρεμπορική αγορά, το οποίο διαφέρει για κάθε προμηθευτή και εξαρτάται από τον βαθμό συμμετοχής τους σε καθεμία από τις επιμέρους αγορές αλλά και τη συμμετοχή του σε διμερή συμβόλαια για αντιστάθμιση κινδύνου.

β) το συνολικό του χαρτοφυλάκιο στη λιανική αγορά, περιλαμβανομένης της εκπροσώπησης μετρητών υψηλής και μέσης τάσης, αλλά και συνυπολογίζοντας όλα τα είδη τιμολογίων της χαμηλής τάσης (σταθερά, κυμαινόμενα) και το πλήθος των μετρητών / την ποσότητα ενέργειας σε καθένα από αυτά,

¹ <https://allazorevma.gr/fake-news-ayxithike-o-antagonismos-stin-agora-reymatos/>

γ) άλλες παραμέτρους όπως ιδίως τον συντελεστή απωλειών του δικτύου μέσης και χαμηλής τάσης, που επιβαρύνει τον προμηθευτή με επιπλέον κόσθη της τάξης του 13-15%,

δ) λειτουργικά κόσθη της δραστηριότητας της προμήθειας και τυχόν επισφάλειες (απλήρωτους λογαριασμούς) που πρέπει να συνυπολογίσει.

Συνεπώς, η ΡΑΑΕΥ θεωρεί ότι η δημοσιοποίηση μη τεκμηριωμένων στοιχείων περιθωρίου κέρδους είναι επισφαλής και παραπλανητική. Σε κάθε περίπτωση, η κερδοφορία ενός κλάδου δεν μπορεί να κριθεί στη βάση σύγκριση ενός μόνο μήνα, ιδίως όταν πρόκειται για μεταβατική περίοδο δομικών μετασχηματισμών της αγοράς. Αρκεί να ληφθούν υπόψη και μόνο τα επιπλέον κόσθη στα οποία έπρεπε να προβούν οι προμηθευτές για την ενημέρωση των πελατών τους και την αλλαγή της εμπορικής και διαφημιστικής τους πολιτικής.

Εν κατακλείδι, η Αρχή θεωρεί ότι η θέσπιση των Σημάνσεων Διαφάνειας στα προϊόντα προμήθειας ηλεκτρικής ενέργειας έχει βελτιώσει τη διαφάνεια των όρων προμήθειας των τιμολογίων και έχει ενισχύσει τον ανταγωνισμό, όπως φαίνεται και από τον μεγάλο αριθμό προϊόντων που προσφέρονται, συμπιέζοντας τα περιθώρια κέρδους των προμηθευτών.

3. Όπως προαναφέρθηκε, η θέσπιση των Σημάνσεων Διαφάνειας στα προϊόντα Προμήθειας Ηλεκτρικής Ενέργειας έχει βελτιώσει τη διαφάνεια των όρων προμήθειας των τιμολογίων και έχει συμβάλει στη διασφάλιση της πλήρους γνώσης των καταναλωτών σχετικά με τη φύση του προϊόντος στο οποίο επιλέγουν να συμβληθούν.

Για τη διευκόλυνση των καταναλωτών στη σύγκριση των τιμών των προϊόντων προμήθειας ηλεκτρικής ενέργειας, η Αρχή θα διατηρεί στην ιστοσελίδα της (<https://invoices.rae.gr/>) δυναμικό Πίνακα Δημοσίευσης των Τιμών Ηλεκτρικής Ενέργειας, ο οποίος περιλαμβάνει τις τιμές των Ειδικών (Πράσινων) Τιμολογίων, των Σταθερών «Μπλε» Τιμολογίων, και των Κυμαινόμενων «Κίτρινων» Τιμολογίων.

Η γνώση του ύψους των τιμών κάθε μήνα καθώς και του είδους της σύμβασης ενδυναμώνει αποδεδειγμένα τους Καταναλωτές και συμβάλλει στην ενίσχυση της διαφάνειας και του ανταγωνισμού μεταξύ των Προμηθευτών σε θέματα τιμολόγησης και παροχής καινοτόμων προϊόντων ενέργειας.

4. Σύμφωνα με τα στοιχεία για τη Μεσοσταθμική Τιμή Αγοράς (MTA) Ηλεκτρικής Ενέργειας στο Διασυνδεδεμένο Σύστημα που δημοσιεύονται στην ιστοσελίδα της ΑΔΜΗΕ Α.Ε. βάσει των αρχών που έχει ορίσει η Ρυθμιστική Αρχή Αποβλήτων, Ενέργειας και Υδάτων παρατηρείται πλέον συνεχώς μείωση στην τιμή που διαμορφώνεται ανά μήνα στις βραχυπρόθεσμες αγορές χονδρικής, λαμβάνοντας υπόψη δηλαδή την τιμή (€/MWh) της Αγοράς Επόμενης Ημέρας και της Ενδοημερήσιας Αγοράς που προκύπτει από τα οικονομικά στοιχεία που αποστέλλει το Χρηματιστήριο Ενέργειας στον Διαχειριστή του ΕΣΜΗΕ καθώς και τις τιμές (€/MWh) για Αποκλίσεις και Λογαριασμούς Προσαυξήσεων που υπολογίζονται βάσει των χρεοπιστώσεων που προκύπτουν σύμφωνα με τα οριζόμενα στα Κεφάλαια 18 και 20 του Κανονισμού Αγοράς Εξισορρόπησης, αντιστοίχως.

Στο διάγραμμα που ακολουθεί παρουσιάζεται ανά μήνα η εξέλιξη της MTA για το χρονικό διάστημα από τον Ιανουάριο 2020 έως τον Μάρτιο του 2024,

σύμφωνα με τα στοιχεία που αναρτώνται στον ακόλουθο σύνδεσμο <https://www.admie.gr/agora/enimerotika-deltia/mesostathmiki-timi-agoras>.

Ενώ η ΜΤΑ ανήλθε στα επίπεδα των 455 €/MWh τον Αύγουστο του 2022, στη συνέχεια παρουσίασε έντονα πτωτική τάση, και από το καλοκαίρι του 2023 ανέρχεται πλέον σε επίπεδα κοντά στα 100 €/MWh. Το δε Μάρτιο του 2024 η ΜΤΑ ανήλθε σε 82 €/MWh.

Επομένως οι τιμές της χονδρεμπορικής Αγοράς παρουσιάζουν σημαντική μεταβλητότητα και η τιμή κάθε ημέρας είναι συνάρτηση πολλών παραγόντων, όπως ιδίως το μείγμα καυσίμου (για παράδειγμα, ημέρες με υψηλή παραγωγή Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας τείνουν να έχουν χαμηλότερη τιμή Αγοράς Επόμενης Ημέρας), το επίπεδο της ζήτησης και το επίπεδο διαμόρφωσης των τιμών επηρεάζεται σε πολύ μεγάλο βαθμό από την σύγκλιση των αγορών (market coupling). Καθορίζονται επίσης από την οριακή/ ακριβότερη μονάδα που απαιτείται για να καλύψει τη ζήτηση ηλεκτρικής ενέργειας, που είναι συνήθως οι μονάδες φυσικού αερίου, ως οι πλέον ευέλικτοι πόροι του Συστήματος.

Καταληκτικά η μείωση των τιμών ηλεκτρικής ενέργειας που παρατηρείται δεν είναι αποτέλεσμα του τρόπου λειτουργίας της αγοράς, αλλά της συνδυαστικής επίπτωσης των ως άνω παραγόντων, συμπεριλαμβανομένης της εξαιρετικής υποχώρησης των τιμών φυσικού αερίου διεθνώς.

5. Το Χρηματιστήριο Ενέργειας λειτουργεί Ενεργειακή Χρηματοπιστωτική Αγορά (ήτοι προθεσμιακή αγορά) στην Ελλάδα από τον Μάρτιο του 2020 μετά από άδεια της Επιτροπής Κεφαλαιαγοράς σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 15 του ν. 4425/2016. Η Προθεσμιακή Αγορά, λειτουργώντας παράλληλα με την Αγορά Επόμενης Ημέρας, επιτρέπει στους Συμμετέχοντες, μέσω της σύναψης προθεσμιακών συμβολαίων, να προφυλαχθούν έναντι μιας βραχυπρόθεσμης μεταβλητότητας των τιμών, ενώ προσφέρει κίνητρο στους παραγωγούς, να διαθέσουν την παραγωγή τους σε ανταγωνιστικές τιμές, εξασφαλίζοντας μακροπρόθεσμα μέρος των απαραίτητων για τη βιωσιμότητα των μονάδων τους χρηματοροών. Αξίζει, ωστόσο να σημειωθεί, ότι η συμμετοχή στην προθεσμιακή αγορά, η οποία αποτελεί σημαντικό εργαλείο διαχείρισης του κινδύνου μεταβλητότητας/ αύξησης των τιμών στην Αγορά Επόμενης Ημέρας,

είναι εθελοντική, και η εποπτεία της λειτουργίας της αγοράς αυτής πραγματοποιείται από την Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς, είναι επομένως εκτός της αρμοδιότητας της ΡΑΑΕΥ.

6. Η ΡΑΑΕΥ, στο πλαίσιο των αρμοδιοτήτων της και, λαμβάνοντας υπόψη τις προβλέψεις των Οδηγιών 2009/72 και 2019/944 καθώς και των Κατευθυντηρίων γραμμών που έχουν εκδοθεί ειδικά για το θέμα των Εργαλείων Σύγκρισης Τιμών, υιοθέτησε την πρακτική υλοποίησης από την ίδια την Αρχή ανεξάρτητου «Εργαλείου Σύγκρισης Τιμών» Ηλεκτρικής Ενέργειας και Φυσικού Αερίου. Καθώς το εν λόγω Εργαλείο πρέπει να περιλαμβάνει όλους τους τύπους προϊόντων ηλεκτρικής ενέργειας (σταθερό, κυμαινόμενο, ειδικό, δυναμικό) και φυσικού αερίου, η ανάπτυξη αυτού ήταν πολύπλοκη. Το Εργαλείο Σύγκρισης Τιμών λειτουργεί από τις 4 Απριλίου 2024 (<https://www.rae.gr/genika-nea/84467/>) παράλληλα με τον Πίνακα Δημοσίευσης Τιμών Ηλεκτρικής Ενέργειας στην ιστοσελίδα της Αρχής.

Παραμένουμε στη διάθεσή σας για τυχόν διευκρινίσεις.

**Με τιμή,
Ο Αντιπρόεδρος του Κλάδου
Ενέργειας της Αρχής**

Δημήτριος Φούρλαρης